

Broj: 204/22

Sarajevo, 02.09.2022. godine

FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

- SEKTOR ENERGIJE -

Alekse Šantića bb

88140 Mostar

- N/r POMOĆNIK MINISTRA gosp. Halko Balavac

Predmet: Komentari na nacrte seta zakona o energiji koji su u javnoj raspravi

Poštovani,

Dostavljamo Vam komentare usaglašene sa predstvincima preduzeća koja se bave proizvodnjom, distribucijom i snabdjevanjem toplotnom energijom koja su organizirana preko Pododbora za grijanje Udruženja preduzeća komunalne privrede u FBiH.

Za Nacrt Zakona o energiji i regulaciji energetskih djelatnosti

U nacrtu zakona o energiji i regulaciji energetskih djelatnosti, proizvodnja toplotne energije, snabdijevanje toplotnom energijom i distribucija toplotne energije, nisu prepoznati kao energetska djelatnost. Ovo je vrlo neočekivano, jer je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2019. godine zatražilo od UNDP BiH tehničku asistenciju za izradu Nacrta Zakona o tržištu toplotne energije na nivou FBiH. Konsultanti UNDP BiH su napravili Prednacrt Zakona o tržištu toplotne energije uz saradnju sa predstvincima FMERI.

Na zahtjev Pododbora za grijanje Udruženja preduzeća komunalne privrede u FBiH, u augustu 2021. godine dobili smo od FMERI prednacrt Zakona o tržištu toplotne energije u kojem su djelatnosti koje naša preduzeća obavljaju (proizvodnja toplotne energije, snabdijevanje toplotnom energijom i distribucija toplotne energije) na zagrijavanju objekata u gradovima Federacije BiH izričito navedena kao energetske djelatnosti, a što sada u Nacrtu Zakona o energiji i regulaciji energetskih djelatnosti koji je na javnoj raspravi nije slučaj.

Pored toga, u Prednacrtu Zakona o tržištu toplotne energije, Regulatorna komisija za energiju (FERK), trebala je da ima ulogu regulatora i na tržištu toplotne energije, a u predloženom Nacrtu zakona o energiji i regulaciji energetskih djelatnosti to nema. Trenutno su djelatnosti proizvodnje toplotne energije, snabdijevanje toplotnom energijom i distribucija toplotne energije regulisane na nivou Kantona ili Općina.

Također, predstavnici naših preduzeća preko Pododbora za grijanje su u vaše ministarstvo dostavili i svoj prijedlog Zakona o toplotnoj energiji još 2015. godine i posljednju izmjenu Zakona 23.5.2018. godine kojim su također sve naše djelatnosti tretirane kao energetske djelatnosti.

S obzirom da Prednacrt Zakona o tržištu toplotne energije na nivou FBiH kao i nacrti tri energetska Zakona koji su u javnoj raspravi dolaze iz istog ministarstva, tražimo da se proizvodnja, snabdijevanje i distribucija toplotne energije tretiraju na isti način tj. proglose energetskim djelatnostima.

Pozadina ovog našeg zahtjeva leži u:

- Direktivi 2009/28/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o poticanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora energije i dopuni te naknadnom ukidanju Direktive 2001/77/EC i Direktive 2003/30/EC
- Direktivi 2010/31/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 19. maja 2010. o energetskim svojstvima zgrada (preinaka) i
- Direktivi 2012/27/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 25. oktobra 2012. o energetskoj efikasnosti kojom se dopunjaju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EC i ukidaju direktive 2004/8/EC i 2006/32/EC.

Ističemo da Zakonodavstvo susjednih zemalja također proizvodnju, distribuciju i snabdijevanje toplotnom energijom tretira kao energetske djelatnosti, u „Zakonu o energetici“ u Republici Srbiji i „Zakonu o toplinskoj energiji“ u Republici Hrvatskoj.

Za Nacrt Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije

Tražimo da u Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije bude predviđena i izgradnja i rekonstrukcija objekata energetskih djelatnosti preduzeća koja se u FBiH bave zagrijavanjem višestambenih i stambeno poslovnih objekata te individualnih stambenih objekata u gradovima Federacije Bosne i Hercegovine iz obnovljivih izvora energije i obnovljivih izvora energije i efikasnih kogeneracija.

Bez ovoga izgradnja i rekonstrukcija ovih sistema daljinskog grijanja i hlađenja iz OIE i EK neće biti u prilici ući u razvojne planove FBiH niti će biti u prilici aplicirati na fondove koji su namjenjeni za razvoj ovih sistema. Na ovaj način se rade i razvojni sistemi daljinskog grijanja i hlađenja iz OIE i EK kao i projekti energijske efikasnosti ovih sistema i u zemljama iz okruženja i u zemljama članicama EU, pogotovo uz saznanje da se u Bosni i Hercegovini po statističkim podacima oko 60% ukupne energije potroši u zgradarstvu, a od toga najveći dio se potroši na zagrijavanje.

Ovdje posebno naglašavamo da nije razmatrano korištenje geotermalne energije kao obnovljivog izvora toplotne energije, kojim obiluje Bosna i Hercegovina, a očekuje se da će u procesu dekarbonizacija sistema daljinskog grijanja i hlađenja, geotermalna energija imati značajno učešće.

Za sva tri predložena Nacrta

Od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine treba da bude izgradnja i razvoj centralnih, daljinskih sistema grijanja i hlađenja, njihova transformacija u energijski efikasne sisteme, njihova dekarbonizacija korištenjem obnovljivih izvora energije kao izvora toplotne energije (na prvom mjestu geotermalne energije), kao i proizvodnja toplotne energije u kogeneracijskim postrojenjima na visokoefikasan način.

Zbog svega navedenog, tražimo da djelatnosti kojima se bave naša preduzeća, proizvodnja toplotne energije, snabdijevanje toplotnom energijom i distribucija toplotne energije budu prepoznate u svim ovim Nacrtima Zakona jer su neodvojivi dio energetskog sektora i energetske politike i od interesa su za Federaciju Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK PODODBORA ZA GRIJANJE

UPKP U FBiH

mr. sci. Suljo Sarić dipl. inž. maš. s.r.

